

2 JANUARI 2011 – OPENBARING VAN DE HEER

EERSTE LEZING

JESAJA 60, 1-6

Sta op, laat het licht u beschijnen, Jeruzalem, want de Zon gaat over u op en de glorie van de Heer begint over u te schijnen. Want zie: de duisternis bedekt de aarde, het donker de volkeren, maar over u gaat de Heer op en zijn glorie is boven u verschenen.

Volkeren komen af op uw licht, koningen op de luister van uw dageraad. Sla uw ogen op en zie om u heen: van overal stromen ze naar u toe, uw zonen komen van verre, uw dochters draagt men op de arm.

Bij het zien hiervan zult gij met blijdschap worden vervuld en uw hart zal bonzen en wijd worden van vreugde. Want de schatten der zee gaan over in uw bezit, de rijkdommen der volkeren worden aan u afgedragen. Een zee van kamelen bedekt u, jonge kamelen van Midjan en Efa. Alle bewoners van Sjeba trekken naar u toe; ze voeren goud en wierook aan en verkondigen luid de roem van de Heer.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 3, 2-3a.5-6

Broeders en zusters,

Gij hebt vernomen hoe zich de genade Gods heeft verwezenlijkt, die mij met het oog op u gegeven is; door openbaring is mij de kennis van het geheim meegedeeld, zoals ik het reeds in het kort heb beschreven. Nooit is het onder vroegere geslachten aan de kinderen der mensen bekend gemaakt, zoals het nu door de Geest is geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: dat de heidenen in Christus Jezus mede-erfgenamen zijn, medeleden en mededeelgenoten van de belofte door middel van het evangelie.

EVANGELIE

MATTEUS 2, 1-12

Toen Jezus te Betlehem in Juda geboren was, ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het Oosten en vroegen: „Waar is de pasgeboren Koning der joden? Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen.”

Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij verontrust en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en legde hun de vraag voor, waar de Christus geboren moest worden. Zij antwoordden hem: „Te Betlehem in Juda. Zo immers staat er geschreven bij de profeet: ‘En gij Betlehem, landstreek van Juda, gij zijt volstrekt niet de geringste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman te voorschijn treden, die herder zal zijn over mijn volk Israël.’”

Toen ontbood Herodes in het geheim de Wijzen en hij vroeg hun nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was. Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht: „Gaaf een zorgvuldig onderzoek instellen naar het Kind, en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ook ik het hulde kan gaan brengen.” Na de koning aangehoord te hebben, vertrokken zij.

En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging voor hen uit, totdat ze boven de plaats waar het Kind zich bevond, stil bleef staan. Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde. Zij gingen het huis binnen, zagen er het Kind met zijn moeder Maria en op hun knieën neervallend betuigden zij het hun hulde. Zij haalden hun schatten tevoorschijn en boden het geschenken aan: goud, wierook en mirre.

En in een droom van Godswege gewaarschuwd niet meer naar Herodes terug te keren, vertrokken zij langs een andere weg naar hun land.

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Een wolkje wierook*

EN ZEGGEN DAT HET ALLEMAAL gekomen is met het licht van één enkele ster. Maar zo begint het liefdes- en het geloofsverhaal van mensen altijd. Met een vonk, die onverwachts overslaat. En dat moment is het begin van een zoektocht naar het geluk. Zo zijn de wijzen uit het Oosten met hun dromen over een wereld van vrede op zoek gegaan. Een ster achterna. Ze menen dat de wereld waarvan zij dromen veraf ligt, in een ander land. Drie koningen in drie kleuren, Melchior, Kaspar en Balthazar. Vreemdelingen, niet-joden. Daarom is er in de volkscultuur altijd een zwarte, een bruine en een blanke bij. Ze symboliseren de hele wereld op zoek naar vrede en geluk. Jezus, een kindje in een voederbak, wordt wereldbekend via de drie wijzen uit het Oosten. Openbaring heet deze zondag, bekendmaking aan iedereen. Maar wat doen die drie koningen eigenlijk? Heel eenvoudig: ze komen, ze blijven even en ze gaan anders terug.

De drie wijzen komen. Ze komen van Oost naar West, zoals de zon dagelijks doet. En licht verdrijft de duisternis, warmte verdrijft de kilte. Wij komen ‘ter wereld’. En het eerste wat we doen, is wenen. Het is zo koud buiten de moederschoot. Maar dan zijn er de armen van onze ouders en stilaan wennen we. We zien een beetje licht en later de zon en nog later lichtjes in de ogen van mensen. Komen.

Even blijven. De drie wijzen blijven even en geven hun geschenken. Wierook. Ze bewieroken de doodarme Maria en Jozef, ouders met een zuigeling. De wereld van vrede en zuiverheid is een klein, kwetsbaar kind. Dit kind maakt het beste wakker wat een mens ooit kan overkomen: het verlangen om goed te zijn, om alles te geven wat je hebt. Als je iemand wierook cadeau doet, zeg je: „Dat je leven als een lieflijke geur mag zijn, die mensen aantrekt.” Bij een uitvaart is het laatste gebaar bewieroken van de dode mens: „We respecteren je, we bewieroken je.” Misschien niet wachten tot na iemands dood om hem of haar te bewieroken? Een onverwachts schouderklopje, even proficiat wensen of gewoon „dank je voor al de gewone dingen die je dagelijks voor me doet”. De drie koningen geven ook mirre, parfumhars, een remedie tegen infectieziekten. Mirre geven betekent: mogen de wonden die het leven geslagen heeft genezen, moge je leven voortaan beschermd blijven tegen pijn, ziekte en lijden. Voor elkaar mirre zijn? Genezend, verzachtend, om elkaars pijn te helen en elkaars lijden mee te dragen. Ook al horen we voor de twintigste keer hetzelfde verdrietverhaal, mirre, balsem.

En goud. Met goud zeg je: „Dit stukje erts zit ook in jou, je gouden hart, soms zo diep verborgen.” Elkaars hart van goud ontdekken en vrijmaken, verborgen onder veel stoerheid of agressie of vrees en schrik. Elkaar een gouden hart toedragen.

De drie koningen komen, verwijlen even, geven geschenken, maar keren terug. Moesten ze daarom van zover komen? Voor een wolkje wierook, wat balsem en wat goud? Ja, want ze keren via een andere weg naar huis. Ze zijn anders geworden door de weg en door de ontmoeting met kwetsbaar leven. En nu beseffen ze: het geluk ligt thuis. De nieuwe wereld die ze zochten, ligt voor de hand, binnen bereik. Zorgen voor kwetsbaar leven maakt dat je leven een andere wending neemt. Je komt op een andere weg. Door zorg te besteden, word je gevoelig voor dingen waarvoor anderen niet gevoelig zijn. als je met kwetsbaar leven omgaat, word je een andere, tedere, tengerere, kwetsbare mens. Een beetje een vreemdeling in deze wereld van efficiëntie en rendabiliteit. Dat zie je bij mensen in opvanghuizen, in de zorg voor personen met een beperking, in plaatsen waar ex-gedetinerden terecht kunnen. Een beetje drienoning worden. Paulo Coelho beschreef die levenswending prachtig in zijn boek *De Alchemist*, en het is een thema in al zijn andere boeken.

De drie wijzen wijzen. Ze wijzen de Weg en ze wijzen het Leven. En de Vrede. Komen, even blijven en dan terugkeren. Om ooit voor Goed te blijven, in het Huis, met vele kamers. Zo trekken de drie koningen weer voorbij dit jaar. Net zoals tweeduizend jaar geleden naar Betlehem. Maar dit jaar kunnen ze niet binnen in Bethlehem. Rond de stad torent een muur van acht meter hoog met prikkeldraad, om te vermijden dat Palestijnen Israël zouden binnenkomen. Ook de drie koningen zouden geen toegang krijgen.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 3 januari: Eerste Brief van Johannes 3, 22 – 4, 6 en Matteüs 4, 12-17.23-25 • Dinsdag 4 januari: Eerste Brief van Johannes 4, 7-10 en Marcus 6, 34-44 • Woensdag 5 januari: Eerste Brief van Johannes 4, 11-18 en Marcus 6, 45-52 • Donderdag 6 januari: Eerste Brief van Johannes 4, 19 – 5, 4 en Lucas 4, 14-22a • Vrijdag 7 januari: Eerste Brief van Johannes 5,

5-13 en Lucas 5, 12-16 • Zaterdag 8 januari: Eerste Brief van Johannes 5, 14-21 en Johannes 3, 22-30 • Zondag 9 januari (Doopsel van Christus) Jesaja 42, 1-4.6-7 – Handelingen der Apostelen 10, 34-38 – Matteüs 3, 13-17.

EUCHARISTIE OP RADIO | 2 januari, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de parochie Onze-Lieve-Vrouw in Kortrijk.

EUCHARISTIE OP TV | 2 januari, 10 uur, VRT één: vanuit de Sint-Servaasparochie in Grimbergen.